

Σημείωμα

ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΚΑΙ ΧΑΟΣ ΣΤΑ ΕΔΑΦΗ ΤΟΥ ΧΑΛΙΦΑΤΟΥ

Του Ανδρέα Ανδριανόπουλου

Εξαιρετικής κρισιμότητας βέβαια είναι και όσα γίνονται γύρω μας. Τα οποία, λόγω της έντασης των οικονομικών αδιεξόδων της χώρας, δείχνουμε να τα αγνοούμε ή να μην τα λαμβάνουμε πολύ σοβαρά υπ' όψιν μας. Οι Βαλκανικές χώρες που μας περιβάλλουν έχουν βρει κάποιο λογικό βηματισμό και κινούνται, με σχετική σταθερότητα, προς την κατεύθυνση μιάς πολιτειακής ομαλότητας. Με την εξαίρεση της ΠΓΔ της Μακεδονίας, που ακόμη έχει κάποια ανοιχτά μέτωπα με την χώρα μας αλλά και με την Βουλγαρία, όλοι οι άλλοι έχουν οδηγηθεί σε ένα δρόμο ομαλότητας. Εν τούτοις υπάρχει πάντα η Τουρκία που έχει υιοθετήσει νοοτροπία αλλά και αντιλήψεις μεγάλης δύναμης που όμως αρχίζει να εμπλέκεται σε ιστορίες πολύ μεγαλύτερου βεληνεκούς από το δικό της ειδικό βάρος. Ισχυρότατη στρατιωτική δύναμη και η μεγαλύτερη οικονομία της Βαλκανικής και, μαζί με το Ιράν, της Μέσης Ανατολής υιοθετεί σταδιακά ισλαμικές αντιλήψεις και επιχειρεί να ανακατευθεί σε εμπλοκές που εκτυλίσσονται σε γειτονικές της χώρες. Οι κίνδυνοι των εκεί χαοτικών εξελίξεων εγγίζουν τις δικές της εσωτερικές υποθέσεις και απειλούν να την εμπλέξουν σε ένα ανεμοστρόβιλο εξαιρετικά δυσοίωνων αδιεξόδων.

Για την Ελλάδα τα γεγονότα που ξεδιπλώνονται στον μουσουλμανικό κόσμο και η σταδιακή προσέγγιση της Τουρκίας προς αυτά δεν είναι δίχως κινδύνους. Η μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης αλλά οι εκατοντάδες χιλιάδες μουσουλμάνων μεταναστών που κατακλύζουν πλέον τις ελληνικές πόλεις συνθέτουν ένα μίγμα εκρηκτικό που ενδεχόμενα μπορεί να προκαλέσει διάφορες εξελίξεις με βάση τα όσα συμβαίνουν στην ευρύτερη περιοχή. Η Μέση Ανατολή λοιπόν για την Ελλάδα αποτελεί ένα χώρο που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής διότι οι εκεί εξελίξεις είναι δυνατόν να προκαλέσουν εμπλοκές και επιδράσεις. Μια προσεκτικότερη ματιά στα εκεί συμβαίνοντα δεν πρέπει ποτέ να βρίσκεται εκτός ελληνικού πολιτικού περισκόπιου.

Η κατάσταση στη Μέση Ανατολή οδηγείται σε επικίνδυνα αδιέξοδα. Τα ξεκίνημα της εξέγερσης κατά του Ασσάντ στη Συρία είχε σαν κίνητρο αρχικά την απαλλαγή από μια καταπιεστική δικτατορία. Και την αποκατάσταση των ελευθεριών μιάς πλειοψηφίας σουνιτών μουσουλμάνων ώστε να ασκούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα δίχως κινδύνους και διώξεις. Σήμερα τα πράγματα έχουν οδηγηθεί σε μια άνευ προηγουμένου ανθρώπινη τραγωδία και σε ένα καθεστώς εκκαθαρίσεων, σκοτωμών και ατέλειωτων αλληλοσυγκρούσεων.

Αρχικά οι σουνίτες κάτοικοι της Συρίας πήραν τα όπλα ενάντια σε μια οικογενειακή δολοφονική μαφία που με στήριγμα κάποιες φυλετικές ομάδες αλαουιτών μουσουλμάνων (υποδιαίρεσης του σιιτικού δόγματος) εκμεταλλούνταν μονοπωλιακά την πολιτική εξουσία αλλά και σχεδόν ολόκληρο τον δημόσιο πλούτο της χώρας. Σταδιακά όμως οι εξεγερμένοι σουνίτες άρχισαν να διασπώνται και εσωτερικά με αφορμή τους ιδιαίτερους στόχους και επιδιώξεις της οργάνωσης Αλ-Νούσρα, παραρτήματος της Αλ Καέντα στην Συρία. Η γενική όμως ισχύς των σουνιτών στη χώρα, και η διαφαινόμενη αρχικά επικράτησή τους επί των κυβερνητικών δυνάμεων του Ασσάντ και των αλαουιτών υποστηρικτών του, άρχισε να προκαλεί τον ξεσηκωμό και την συμπάρασταση φιλικών σιιτικών δυνάμεων από τον γειτονικό Λίβανο και το Ιράν. Η διαφαινόμενη ισχυροποίηση της σιιτικής παράταξης – αλλά

και των συγγενών τους κυβερνητικών δυνάμεων του Ασσάντ – ξεσήκωσε το ενδιαφέρον μιάς γενικότερης σουνιτικής κινητοποίησης.

Με πυρήνα του νέου ξεσηκωμού το γειτονικό Ιράκ και τις περιθωριοποιημένες και φιλικά διακείμενες προς το πρώην καθεστώς του Σαντάμ Χουσεΐν δυνάμεις καταπιεσμένων σουνιτών (από το εκδικητικό και σεχταριστικό σιιτικό καθεστώς Μαλίκι στη Βαγδάτη) γρήγορα οργανώθηκε το περίφημο Ισλαμικό Χαλιφάτο. Με κέντρο αρχικά επιχειρήσεων στο βόρειο Ιράκ το ISIS (Ισλαμικό Χαλιφάτο Ιράκ και Συρίας) επεκτάθηκε δυναμικά στην ερημική ενδοχώρα που αδυνατούσε να υπερασπίσει το καθεστώς Ασσάντ. Οι αντιμαχόμενες την Δαμασκό (τον Ασσάντ δηλαδή) σουνιτικές δυνάμεις της Συρίας άξαφνα βρέθηκαν να χωρίζονται σε τρία μέτωπα. Από την μια μεριά βρέθηκαν εκείνοι που ήθελαν απλά ελευθερίες και την αποτίναξη του καταπιεστικού ζυγού του στρατιωτικού καθεστώτος. Αυτούς θεωρητικά στήριζε η Δύση και όσοι απλά δεν ήθελαν από τον έξω κόσμο τον Ασσάντ. Οι θρησκευτικοί φανατικοί της Αλ- Νούσρα αποτελούσαν το άλλο μέτωπο. Και με τις δύο όμως αυτές ομάδες βρέθηκε απέναντι το Χαλιφάτο της ISIS με στόχο την εξόντωση κάθε αντιπάλου (σιίτη, σουνίτη, χριστιανού ή Κούρδου) που δεν ασπάζοταν την δική του εκδοχή για την εφαρμογή της Σαρία.

Το χάος που ακολούθησε επέτεινε η παρέμβαση των σιιτικών παραστρατιωτικών οργανώσεων από Ιράν, Λίβανο και Ιράκ αλλά και, μετά την παραίτηση Μαλίκι, οι επίσημες – αλλά κατά βάση σιιτικές – Ιρακινές ένοπλες δυνάμεις όπως και Κούρδοι Πεσμεργκά. Αν σε όλα αυτά προστεθούν οι βομβαρδισμοί των συμμάχων κατά του ISIS (Δυτικοί και Αραβες), η περίεργη στάση της Τουρκίας (κατά Ασσάντ και υπέρ όλων των σουνιτών), η οικονομική ενίσχυση των δυνάμεων του Χαλιφάτου από Σαουδάραβες και Κατάρ αλλά και η εισροή χιλιάδων σουνιτών μουσουλμάνων από όλα τα σημεία της γής (Τσετσενία, Πακιστάν, Αφγανιστάν, Ινδονησία, Σομαλία, Νιγηρία και χώρες της Δυτικής Ευρώπης) εύκολα γίνεται κατανοητή η σύγχυση και η αγωνία που επικρατεί σήμερα ανάμεσα στους κατοίκους των εδαφών αυτών. Ποιος είναι με ποιούς και κάτω από ποιες συνθήκες; Όσοι διαφεύγουν στην Τουρκία, έστω και για λίγο η για προσωρινή διάσωση, αντιμετωπίζουν τις αντιπαλότητες Κούρδων και Τούρκων, τις δυσκολίες συμβίωσης σουνιτών προσφύγων από Συρία με ντόπιους Τούρκους Αλαουίτες των περιοχών αυτών αλλά και η αγωνία των ντόπιων πληθυσμών, σουνιτικών κατά βάση που υποφέρουν όμως από το ISIS, για το τι θα αντιμετωπίσουν αν «απελευθερωθούν» από τις παραστρατιωτικές σιιτικές φιλο-ιρακινές δυνάμεις η από τους Κούρδους Πεσμεργκά.

Η δυστυχία των τοπικών πληθυσμών εξηγεί τις ροές προσφύγων προς κάθε κατεύθυνση αλλά και τους κινδύνους που ελλοχεύουν αν οι τζιχαντιστές σκόπιμα στέλνουν οργανωμένα, μνημένα στελέχη τους, ανάμεσα στους πρόσφυγες με στόχο την δημιουργία τρομοκρατικών πυρήνων στη Δύση.

Οι προκλήσεις είναι τεράστιες. Οφείλουμε όλοι να κατανοήσουμε πως οι ίδιοι οι μουσουλμάνοι κάτοικοι του Ιράκ και της Συρίας θα πρέπει να αναζητήσουν και να επιβάλουν τις λύσεις των προβλημάτων τους. Δική μας ευθύνη είναι η φροντίδα ώστε τα προβλήματα αυτά να μην ξεχειλίσουν και να πλημμυρίσουν και τις δικές μας κοινωνίες. Βέβαια οι λύσεις αυτές δεν μπορούν να επιβληθούν μέσα από επιλογές σεχταριστικές που διαιωνίζουν τις εκδικήσεις και τις αντεκδικήσεις και που επιδιώκουν με νέους ποταμούς αίματος να ξεπλύνουν τους παλιούς. Οι σουνίτες λχ, και μόνο αυτοί μόνοι τους, μπορούν να λύσουν τις εκκρεμότητες ανάμεσα σε σουνίτες. Κι όχι οι Κούρδοι, οι Ιρανοί η άλλοι σίιτες. Δίχως αυτό να γίνει κατανοητό, το μέλλον, η ειρήνη αλλά και η ασφάλεια στην Δυτική Ευρώπη, συνακόλουθα και στην Ελλάδα, δεν φαίνεται εφικτή...